

מעוניין לשתול עץ פרי? זהירות! כלאים!

אם אתה מעוניין לקנות ולשתול עץ פרי, או שאתה עומד לבקש מגנן שיעשה זאת עבורך – חובה לדעת את הדברים הבאים:

במינים רבים של עצי פרי ישנה הרכבה של שני מינים, וכאשר שותלים את העץ בגינה עוברים חלילה על איסור תורה!

בחלק מהשתילים יש ספק הרכבה של שני מינים, וגם אותם אסור לשתול משום ספק איסור תורה.

[עץ שכבר נטוע – אם ידוע שהוא מורכב משני מינים, אסור לקיימו וצריך לעוקרו. אך אם הוא מורכב על ספק מינו, אפשר להקל לקיימו].

רבים אינם מודעים לעובדה פשוטה: מרבית העצים הנמכרים כיום במשתלות – מורכבים משני חלקים. החלק העליון של השתיל ממנו יוצאים הפירות [הקרוי 'רוכב'] הוא ענף מסוג אחד, והחלק התחתון המושרש באדמה [הקרוי 'כנה'] הוא זן אחר או מין אחר. על מנת לקבל עץ חזק ועמיד לאורך שנים בוחרים בכנה המתאימה לסוג הקרקע ואשר שורשיה חזקים ועמידים מפני מזיקים שונים, ועליה מרכיבים את הרוכב הנותן פירות איכותיים. חלק מהעצים מורכבים על מינם (כלומר, הכנה היא אמנם זן שונה מהרוכב אך שניהם נחשבים על פי הלכה לאותו מין) אך חלקם מורכבים על מין אחר שהוא אסור מן התורה. במקרים רבים, מי שאינו בעל מקצוע לא יבחין כלל שבוצעה בעץ הרכבה.

לדוגמא: עץ שקד – רובם של השתילים הנמכרים בשנים האחרונות מורכבים על מין אפרסק! ואילו אפרסק משמש ושזיף – חלק מהשתילים מורכבים על שקד.

כל הבא לקנות שתיל של עץ מאכל, עליו לברר היטב קודם הקניה שאין בו הרכבה אסורה, כלומר שהשתיל אינו מורכב משני מינים. הקונה עץ שהורכב באיסור ושותל אותו, עובר אף הוא בעת השתילה על איסור תורה של הרכבה!

יש להבהיר שאף אם בעל משתלה, או גנן, טוען שאין בשתיל זה הרכבה אסורה, בדרך כלל אי אפשר לסמוך על דבריו מכמה סיבות. חובה לברר זאת אצל גורם חיצוני המומחה בנושא.

[לעת עתה, המשתלה היחידה בארץ המגדלת ומוכרת אך ורק עצי פרי שאין בהם חשש איסור, היא 'משתלת יערים – המשתלה הכשרה' בטלז-סטון, שהוקמה לפני כשנה וחצי (השתילים מורכבים מין על ודאי מינו, או שאינם מורכבים כלל). טלפון המשתלה 054-6667640].

**נכתב על ידי מחבר "קיצור הלכות כלאים". לביוריים והסבר נוסף 052-7638-666.
כמו כן ניתן לפנות לבית הוראה למצוות הארץ שעל יד בית המדרש להלכה בהתיישבות
בטל' 02-6488888 שלוחה 31.**